

Use your talents – Bruk dine talenter

Missionær NLM Vest-Afrika, Terje Evensen

Introduktion

Use your talents

- På individnivå
- I familien
- I menigheten / kirken - lokalt og sentralt
- I samfunnet – lokalt og sentralt

Disse refleksjoner over programmet «Use Your talents» skrives i Kenya der jeg har fått anledning til å delta på den nå årlige konferansen for «Use Your talents» i Afrika, i år holdt på Thessalia Mission Centre i Kisumu fylke vest i Kenya. Dette er pinsevennenes kurssenter, som ble startet med hjelp fra Norge rundt 1950. Jeg deltar for NLM sammen med to deltagere fra samarbeidskirken vår i Elfenbenskysten. I tillegg deltar det samarbeidspartnere fra Kenya, Ethiopia, Tanzania, Kongo, Kamerun, Sentral Afrikanske Republikk, Madagaskar og Norge. Opplegget ledes av Det Norske Misjonsselskap (NMS) og støttes av paraplyorganisasjonen DIGNI som koordinerer prosjektene som får støtte av Norad gjennom Norske kristne organisasjoner til utviklingsarbeid.

De kirkene som deltar i «Use Your Talents» opplegget siden det startet på Madagaskar i 2005 er:

- Madagaskar: FLM (Den Gassisk Lutherske kirken)
- Kenya:
 - o FPFK - Free pentacostal Fellowship of Kenya
 - o ELCK - Evangelical Lutheran Church of Kenya
 - o Lutheran Church of Kenya
- Ethiopia: EECMY - Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus
- Kamerun:
 - o UECC - Union of Evangelical Churches in Cameroon
 - o ELCC - Evangelical Lutheran Church of Cameroon
 - o Okam – United Evangelical Church of Cameroun
- Tanzania: ELCT - The evangelical Lutheran Church of Tanzania
- Kongo: CBCN – Baptist Community in Northern Congo
- Zimbabwe: United Methodist Church
- Sentral Afrikanske Republikk: – Evangelical Lutheran Church in CAR
- Elfenbenskysten: MELCI (Mission Evangelique Lutherienne Cote D`Ivoire
- Mali: MELMN
- Norge: Den Norske Kirke

Det Norske Misjonsselskap og Norsk Luthersk Misjonssamband samarbeider med mange av disse kirkene i sør.

1. Use your talents

«Use Your Talents» ble dannet gjennom et samarbeide mellom NMS, FLM (Gassisk Lutherske Kirke) på Madagaskar og SIL i Stavanger. Utgangspunktet var at kirken og misjonen følte begge på at avhengigheten av hjelp utenifra ikke var sunn. Med store prosjekter både innen kirkeutvikling, aktiviteter i kirkene og i utviklingsarbeidet var utgangspunktet alt for ofte at behovet for finansiell hjelp var ekstremt stort. Det ble ofte bedt om nesten 100 % støtte utenifra og dette hadde over veldig lang tid skapt en avhengighet der det hele tiden var nødvendig med mer midler utenifra (f. eks. fra Norge). Gjennom en prosess over flere år som involverte store kirker i bla. Madagaskar og Ethiopia ble det sammen utviklet et program som forsøker å se motsatt på behovet for hjelp og bistand. Istedenfor å tenke at de mindre ressurssterke (fattigere i sør etc.) ikke hadde noen ting å bidra med og trenger alt, så bør man tenke motsatt. Menighetene og kirkene har mange ressurser. Spørsmålet ble hvordan kan menighetens medlemmer og kirkene bidra med det de har for sin egen utvikling? Alt for ofte tror vi i vest at de ikke har noen ting å bidra med i det vi oppfatter som fattige land slik som Madagaskar og Etiopia. Dette har så i stor grad smittet over på både individer og institusjoner i sør. Dersom holdningen er:

- Hva trenger du/dere? Svar: Alt!
- Hva har du/dere? Svar: Ingenting!
- Hvordan blir det da med bærekraft og selvstendighet?

«Use your talents» ønsker å snu dette helt på hodet. Gjennom tankegangen i programmet, så spør heller kirker og menigheter i sør seg om :

- Hva kan vi bidra med selv?
- Hvilke ressurser har vi tilgjengelige gjennom menigheten eller kirken?
- Hvilke talenter har menighetens medlemmer som kan benyttes til å utvikle hver enkelt, menigheten og samfunnet?
- Hva kan vi selv gjøre for å bedre våre liv og for å møte menighetens behov?

Det er nokså bemerkelsesverdig hvor overmodent det kan virke som denne enkle tankegangen er blant de som møter arbeidsmåtene og tenkemåtene i «Use Your Talents». Dette gjelder representanter for de største afrikanske kirkene (f.eks. Mekane Jesu Kirken i Etiopia med over 8 millioner medlemmer) og det gjelder veldig små kirker slik som MELCI kirken i Elfenbenskysten med mindre enn 1000 medlemmer. Det gjelder for biskopene, prestene og andre ledere i kirkene. Det spennende er at det også gjelder kvinnegrupper og enkeltmedlemmer på grasrota i f.eks. Madagaskar og Tanzania. Hva er det så som gjør at «Use Your Talents» blir møtt med så stor entusiasme og deltagervilje blant de som møter programmet både i afrikanske kirker og i norsk misjons – og utviklingsmiljø?

For å svare på dette må jeg beskrive hvordan tankegangen fungerer og hvordan en workshop blir lagt opp.

Når det gjelder vision og mål så bygger «Use Your Talents» på alle menneskers iboende talenter og muligheter som Jesus ber oss om å bruke til beste for menigheten / kirken og samfunnet. Utgangspunktet er historien om talentene i Matt 15.

En workshop inneholder som regel utveksling av erfaringer, utfordringer og forslag til løsninger. En sterk grunnpilar er besøk i menigheter og hjemmebesøk. Det å la folk selv fortelle om hvilke ressurser og talenter de har åpner gjerne øynene både til den som hører på og også den som forteller. Ved et hjemmebesøk vil en liten gruppe sammen besøke eller bo hos en familie. Det kan være et kort besøk på noen minutter eller et langt besøk på mange timer eller dager. Normalt sett så fokuseres det ikke på å komme med løsninger utenifra, men på å stille enkle konkrete spørsmål for å få den enkelte kirkemedlem til å reflektere dypere enn før på hvilke ressurser og talenter som kan være mulig å bruke for å tjene Herren i menighet og samfunn. Er det noe DU kan som kan hjelpe flere enn deg selv? Er det noe DU kan gjøre for å bedre din livssituasjon og gjennom dette også bedre menighetens situasjon?

For å virkelig forstå dette kan vi dra tilbake til Kenya og et landsbybesøk i en menighet i Kisumu fylke. Her møter vi først menighetens kvinnegruppe som sammen har en Spare og lånegruppe som her kalles «Tulanie». Denne er åpen for både menighetens medlemmer, andre kristne og kvinner i landsbyen som ikke er kristne. En gruppe består av maksimalt 30 personer og de møtes hver uke. Sammen sparer og låner de slik at hver enkelt kan sette seg mål og bedre livet sitt. Gruppen bidrar også til en sosial kasse dersom noen opplever en krise, men først og fremst bidrar gruppen til å styrke menigheten. Dette gjelder både i form av større engasjement og flere aktiviteter, men også gjennom et fast økonomisk bidrag til kirkens økonomi. Pastoren er sterkt involvert og både ber med gruppen, holder andakter, underviser og er tilgjengelig for sjelesorg. Men, mest av alt så hjelper kvinnene hverandre. Dette kan vi lære enda mer om ved å besøke en av kvinnene.

Hun heter «Karen» og er omtrent 40 år gammel. Hun er enke etter en av kirkens pastorer og hun har ingen barn. Mannen hennes døde for 18 år siden, kort tid etter at de ble gift. Hun forteller at det er veldig vanskelig å være enke i området hun bor i. Det er ikke lett å gifte seg igjen, da det er mangel på gode menn som vil være villige til å gifte seg med en enke. Karen bor i sitt eget hus. Dette er laget av murstein og har bølgeblikk tak. Hun forteller at hun ble svært fortvilet da hun ble enke og brukte mye tid i bønn for å få hjelp med hva hun skulle gjøre med livet sitt. Det var derfor en stor lettelse og glede for henne at menigheten introduserte spare og lånegruppen for kvinnene i menigheten. Gjennom å være med i denne gruppen forteller hun at hun har kunnet både utvikle sine talenter og bedre sitt liv. Hun har kunnet bygge på huset slik at hun nå har eget soverom og ikke må sove i stua. Hun har kunnet skaffe seg en stor vanntank til å samle regnvann slik at hun har tilgang på vann hver dag. Hun har kunnet kjøpe seg et lite jordstykke som hun kan dyrke mais og grønnsaker. I tillegg har hun kunnet skaffe seg både høner og geiter med et eget lite hus til disse. Dyrene før hun og gir godt stell slik at hun kan selge dem for en god pris. Dette ville ikke vært mulig uten sparegruppen. For å tjene penger til livets opphold bruker hun sine talenter og produserer naturlig tau med materialer fra en kaktus. Dette er imidlertid svært tungt arbeide og inntekten er meget lav (Hun tjener 300 Kenyanske shilling = 3 US dollar i uken på å lage og selge tau på markedet). Vi som besøker henne oppfordrer henne til å diskutere med kvinnegruppen om det kan være andre muligheter for henne. Selv foreslår hun å lage seg en liten kiosk ved huset sitt. Siden det er veldig mange som passerer tomten hver dag, er det gode muligheter for å kunne selge noe til de som passerer. Med tilgang på geitemelk kan hun lage god te

som hun kan selge og sammen med noen populære lokale småkaker ser hun mulighetene til et mindre strevsomt arbeid til livets opphold.

Vi som besøker menighetens spare og lånegruppe får høre mange sterke historier der det er tydelig at både fellesskapet i menigheten og i spare gruppen er sterkt. Kvinnene står sammen og hjelper hverandre. Alle bidrar både til sosialkassen og til menigheten. Menighetens pastor støtter kvinnegruppen og deltar både med bønn, andakter og opplæring. Faktisk er det mange menigheter som opplever at kollekten til kirken øker når kvinnene deltar i slike låne og sparegrupper. For pinsemenighetene i Kenya har dette blitt en viktig inntektskilde for menighetene. Selv om hver enkelt bidrar med små beløp, blir det uansett mange penger til sammen, både for den enkelte menighet og kirken sentralt. Slik kan selv den fattigste enke være med og bidra til fellesskapet. Tankene går fort til kvinnen Jesus møtte som gav av det lille hun hadde (Mark 12, 41-44). «Use Your Talents» handler om å bruke det en har og foredle det til beste for både individ, menighet og lokalsamfunn. Boken som er skrevet om opplegget, har som undertittel «Med menigheten som hoved aktør i utviklingsarbeidet». Det er nettopp det som er essensen i «Use Your Talents». Det å bruke de talenter og muligheter en allerede har til å foredle de ressurser Gud har gitt oss. Dette gjelder alle, fra de rikeste til de aller fattigste. Alle har vi noe å bidra med, både i menigheten/kirken og i samfunnet. Dine talenter kan være en egenskap eller en ressurs som kan brukes til å utvikle individ eller lokalsamfunn. Det er når vi sammen hjelper hverandre, at vi får brukt hele vårt potensiale og foredlet de ressurser Gud har gitt oss. Når vi så også vet at gjennom bønn utrunder også Gud mennesker med ytterligere egenskaper etter behov og ferdigheter, ja da forstår vi kanskje hvorfor «Use Your Talents» blir så godt mottatt hvor enn opplegget presenteres. Ressursene må ikke komme utenifra, men heller foredles i fellesskap til beste for individ og menighet.

Kvinnegruppen i pinsemenigheten Yawo møter deltagerne med sang og dans. Representant fra Mekane Jesus kirken i Etiopia benytter muligheten til å delta i dansen.

Felles bilde av deltagerne på «Use Your Talents»- konferansen i Kisumu, Kenya. Deltagere fra kirker i Etiopia, Madagaskar, Tanzania, Zimbabwe, Kamerun, Elfenbenskysten, Kongo, Sentral Afrikanske Republikk, Kenya og Norge.

Hjemmebesøk hos Karen som deltar i spare - lånegruppe i menigheten Yawo sammen med representanter fra Etiopia, Kenya, Madagaskar og Norge. Hun eier sitt eget hus med tett tak, har egen vanntank til regnvann og eget fjøs til dyrene takket være sparegruppen.

Karen viser arbeidet hun gjør for å tjene til livets opphold. Hun lager naturlig tau fra bladene på en kaktusplante. Det er svært tungt arbeide, men kvinnegruppens leder og pastoren oppmuntrer henne i arbeidet.